



ข้อสังเกตจากการตรวจสอบด้านการบัญชีในหน่วยบริการ
สังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปีงบประมาณ ๒๕๖๐



นางสาวรภมล อยู่ภาค
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน สป.



Internal Audit : ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งจากหัวหน้าส่วนราชการ ให้ปฏิบัติงานตรวจสอบภายในของส่วนราชการ ทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรมและเป็นอิสระ เพื่อคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานของส่วนราชการให้ดีขึ้น

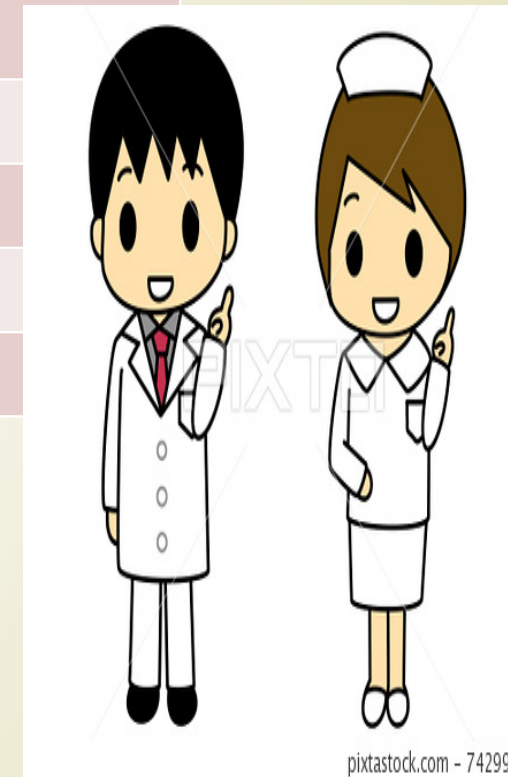
Auditor : ผู้ให้บริการทางการบัญชี แก่สถานประกอบกิจการ บุคคล สถานประกอบการเอกชน รวมไปถึงหน่วยงานรัฐบาล ในการควบคุมดูแล การทำบัญชี และการตรวจสอบบัญชี การรับรองความถูกต้อง และความครบถ้วนในการจัดทำบัญชี และเอกสารทางการเงิน

การบัญชีการเงิน (Financial Accounting)

- ❖ จัดบันทึก จัดหมวดหมู่ สรุปเป็นงบการเงิน
- ❖ จัดทำตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป
- ❖ จัดทำสม่ำเสมอ
- ❖ ข้อมูลอดีต
- ❖ จัดทำตามแบบฟอร์มมาตรฐาน
- ❖ แสดงภาพรวมของกิจการ
- ❖ มีหลักฐานที่เชื่อถือได้

การบัญชีบริหาร (Managerial Accounting)

- ❖ วิเคราะห์และตีความข้อมูลในงบการเงิน
- ❖ จัดทำตามความต้องการของผู้บริหาร
- ❖ ไม่ต้องทำสม่ำเสมอ
- ❖ ข้อมูลอดีต ปัจจุบันและอนาคต
- ❖ ไม่มีแบบฟอร์มที่เป็นมาตรฐาน
- ❖ ให้ข้อมูลแยกตามหน่วยงาน
- ❖ อาจจะเป็นข้อมูลจากการคาดคะเน



ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ

บัญชีเกณฑ์คงค้าง Manual

ใบสำคัญการบันทึกบัญชี ด้านรับ ด้านจ่าย ด้านทั่วไป ไม่มีให้ตรวจสอบ/ไม่มีเอกสารแนบ/ ไม่อธิบายรายละเอียด

การจัดทำบัญชีเกณฑ์คงค้างจัดทำบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน

ไม่ได้บันทึกบัญชีเจ้าหนี้/ใบสำคัญตามระบบเกณฑ์คงค้าง

งบทิสุจน์ยอดเงินฝากธนาคารไม่เป็นปัจจุบัน /ไม่จัดทำ

ยอดเงินคงเหลือในสมุดคู่ฝากธนาคารยอดเงินคงเหลือในงบทดลองประจำเดือนไม่ตรงกัน

ไม่ได้จัดทำรายงานเจ้าหนี้คงเหลือ ณ สิ้นเดือนเสนอผู้บังคับบัญชา

การบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ได้รับหลักฐานเพียงใบส่งของเมื่อสิ้นเดือนเท่านั้น

การบันทึกบัญชีเจ้าหนี้ไม่ได้รับหลักฐาน

บัญชีเงินฝากธนาคาร (เกินวงเงิน,ไม่ทราบแหล่งที่มา,เช็คสั่งจ่ายไม่นำขึ้นเงิน,เงินฝากประจำ)

ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ (ต่อ)

บัญชีเกณฑ์คงค้าง Manual

ไม่ได้จัดทำรายงานทางการเงินเสนอผู้บริหารลงนามทุกสิ้นเดือน

จำนวนเงินคงเหลือตามรายการบัญชีลูกหนี้/เจ้าหนี้ ไม่ตรงกับทะเบียนคุม

ไม่จัดทำทะเบียนคุมเงินหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

การบันทึกบัญชีสินค้าสำเร็จรูป

การบันทึกบัญชีรับรู้ลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลสิทธิต่างๆ ผู้รับผิดชอบงานบัญชี ได้ใช้ข้อมูลจากโปรแกรมขาดการสอบทาน/เปรียบเทียบยอดลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลส่งผลทำให้รายงานทางการเงินขาดความน่าเชื่อถือ

ลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาลสิทธิจ่ายเอง ไม่มีการรับรู้ลูกหนี้ค่ารักษาพยาบาล รายได้ค่ารักษาพยาบาล และค่าใช้จ่ายด้านสังคมสงเคราะห์ ส่งผลทำให้ไม่ปรากฏข้อมูลในรายงานทางการเงินของหน่วยงาน

รายงานเงินคงเหลือประจำวัน

ข้อสังเกตจากการตรวจสอบ (ต่อ)

บัญชีเกณฑ์คงค้าง ระบบ GFMIS

ไม่มีเอกสารระบุตัวตนการเข้าใช้งานระบบ GFMIS

จัดทำคำสั่งมอบหมายการปฏิบัติหน้าที่ในระบบ GFMIS โดยแยกผู้ที่ปฏิบัติงานออกจากกันแต่ไม่ชัดเจน

ขาดการตรวจสอบรายงานขอเบิกกับรายงานสรุปรายงานขอเบิกประจำวัน

จากการตรวจสอบเอกสารจ่ายตรงผู้ขายไม่มีใบเสร็จรับเงินแนบเป็นหลักฐานการจ่าย

งบทดลองระบบ GFMIS ในภาพรวมของหน่วยงานแสดงข้อมูลทางบัญชีไม่ถูกต้องตามดุลบัญชีปกติ

งบทดลองในระบบบัญชีเกณฑ์คงค้างและบัญชีในระบบ GFMIS มียอดคงเหลือไม่ตรงกัน

ยอดเงินคงเหลือของบัญชีเงินสดในมือตามงบทดลองและรายงานเงินคงเหลือประจำวันไม่ตรงกัน

ไม่ได้ดำเนินการปรับปรุงข้อมูลเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณเข้าระบบ GFMIS

งบทดลองของหน่วยงานมีบัญชีพัสดุภัณฑ์บางรายการค้างในระบบ GFMIS

ข้อ
12

(แก้ไขตาม
ระเบียบฉบับที่ 2
ปี 2544)

ระบบบัญชีเงินบำรุงของหน่วยบริการ ให้ปฏิบัติตามระบบบัญชีของส่วนราชการ โดยอนุโลม โดยให้จัดทำทะเบียนคณเงินบำรุงที่ได้รับสำหรับดำเนินการสร้างหลักประกันสุขภาพแยกต่างหากจากเงินบำรุงประเภทอื่น เว้นแต่จะได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้ปฏิบัติเป็นอย่างอื่น และเมื่อปิดบัญชีประจำปีแล้ว ให้ส่งงบการเงินไปให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน ตรวจสอบรับรองภายใน 90 วันนับตั้งแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบรับรองงบการเงินแล้ว ให้นำหน่วยบริการส่งงบการเงินที่รับรองแล้วให้กรมบัญชีกลางและสำนักงานประมาณทราบ ภายในสามสิบวันที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้รับรองงบการเงิน

ข้อ 13

เมื่อสิ้นเดือนหนึ่งๆ ให้หน่วยบริการจัดทำรายงานการรับจ่ายเงินบำรุงในระหว่างเดือน นั้น ตามแบบท้ายระเบียบนี้ พร้อมทั้งรวบรวมใบสำคัญคู่จ่ายและเอกสารอื่นอันเป็นหลักฐานแห่งนี้ให้เสร็จภายในวันสิ้นเดือนถัดไปเพื่อเก็บไว้ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดิน หรือสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินภูมิภาคแล้วแต่กรณีตรวจสอบ

ข้อ 14

ให้หน่วยบริการส่งสำเนารายงานการรับจ่ายเงินตาม ข้อ ๑๓ ประจำเดือนมีนาคม และกันยายนให้กรมบัญชีกลางและสำนักงานงบประมาณทราบภายในสิ้นเดือนถัดไป

ข้อ 15

ในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยบริการแห่งมีเงินบำรุงเหลือเกินความจำเป็น
กระทรวงการคลังและสำนักงานประมาณจะกำหนดให้หน่วยบริการนำส่งเป็นเงินรายได้แผ่นดินตามจำนวนที่เห็นสมควรก็ได้

ลักษณะเชิงคุณภาพของงบการเงิน

- ความเข้าใจได้
- ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ
 - ความมีนัยสำคัญ
- ความเชื่อถือได้
- การเปรียบเทียบกันได้



ความเข้าใจได้ (Understandability)

- ข้อมูลในงบการเงินต้องสามารถเข้าใจได้ดีในทันที ที่ผู้ใช้งบการเงินใช้ข้อมูลดังกล่าว
- แม้ว่าข้อมูลจะมีความซับซ้อน แต่ถ้าเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจต้องไม่ควรละเว้นที่จะแสดงในงบการเงิน

ความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ (Relevance)

ข้อมูลที่มีประโยชน์ต้องเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ใช้งบการเงิน แต่ไม่แสดงข้อมูลหรือการแสดงข้อมูลผิดพลาดมีผลกระทบต่อผู้ใช้งบการเงินในการตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจ ความมีนัยสำคัญขึ้นอยู่กับขนาดของรายการหรือขนาดของความผิดพลาดที่เกิดขึ้นภายใต้สภาพการณ์ นั้นๆ

ความเชื่อถือได้ (Reliability)

ข้อมูลที่ไม่มีความผิดพลาดที่มีนัยสำคัญ รวมทั้งไม่มีความลำเอียงในการนำเสนอข้อมูล
ที่ทำให้ข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง

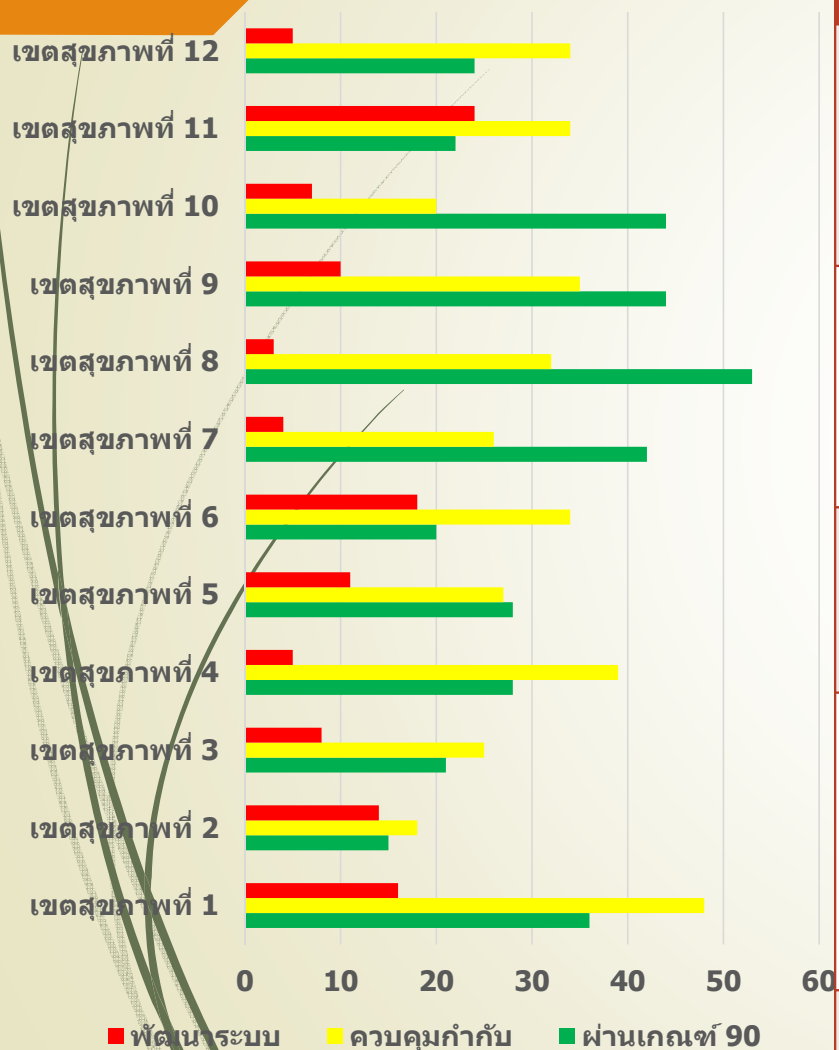
ข้อพิจารณา

1. การเป็นตัวแทนอันเที่ยงธรรม (งบดุลควรแสดงสินทรัพย์ หนี้สิน และส่วนของผู้ถือหุ้น)
2. เนื้อหาสำคัญกว่ารูปแบบ
3. ความเป็นกลาง
4. ความระมัดระวัง (การใช้ดุลยพินิจ ,การตั้งค่าเผื่อมากเกินไป)
5. ความครบถ้วน

การเปรียบเทียบกันได้ (Comparability)

ผู้ใช้งบการเงินต้องสามารถเปรียบเทียบงบการเงินของกิจการ ในรอบระยะเวลาต่างกันเพื่อ
คาดคะเนถึงแนวโน้มของฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของกิจการนั้น

วางระบบการควบคุมภายในของหน่วยบริการ



จุดอ่อน/ความเสี่ยง	มาตรการจัดการความเสี่ยง
1. ด้านการจัดเก็บรายได้คำรักษาพยาบาล - ไม่มีศูนย์จัดเก็บรายได้/การมอบไม่ชัดเจน - ไม่มีทีม Audit Chart เพื่อตรวจสอบ / ตรวจสอบ แต่ล่าช้ากว่ากำหนด ส่งผลต่อการเรียกเก็บ	พัฒนาระบบการจัดเก็บรายได้ กำหนดขั้นตอนและระยะเวลาให้ชัดเจน
2. ด้านการเงิน - ขาดการบริหารจัดการเจ้าหนี้ค้างนานอย่างเป็นรูปธรรม และไม่จัดทำเจ้าหนี้รายตัว - ไม่นำเงินนอกฝากคลัง	- กำหนดมาตรการจัดทำแผนการชำระหนี้แบบ FIFO - ต้องเบิกจ่ายผ่านระบบ GFMS
3. ด้านบัญชี/งบการเงิน - ขาดการปรับปรุงบัญชี / บันทึกบัญชีไม่เป็นปัจจุบัน ส่งผลต่อความน่าเชื่อถือข้อมูลทางการเงิน	ผู้บริหารหน่วยบริการต้องเห็นชอบรายงานทางการเงินก่อนเสนอต่อสาธารณะชน
4. ด้านการบริหารพัสดุ - ไม่ปฏิบัติตามแผนการจัดซื้อจัดหา/ไม่บันทึก e-GP - ไม่มีการจัดซื้อয়ার่วมเขต/ไม่ใช้ราคากลางในการจัดซื้อ การตรวจสอบพัสดุประจำปี การจำหน่าย	-
5. ด้านการควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง	พัฒนาให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร

การวิเคราะห์ห้องกรชาตสภาพคล่อง

style :

๑. นโยบายการปฏิบัติงานของผู้บริหาร
จุดอ่อน/จุดแข็งขององค์กร
๒. ไม่ปฏิบัติตามแผนการปฏิบัติการ
๓. ไม่สนใจกฎ ระเบียบฯ
๔. ขาดการกำกับติดตามประเมิน
๕. ขาดการกระตุ้นเชิงนโยบายสู่การปฏิบัติ

Skill : ทักษะ ความรู้

ความสามารถของบุคลากร
ต้องได้รับการพัฒนา

Staff :

๑. อัตรากำลังคนรอบ FTE ส่งผล
ต่อคำตอบแทน
๒. บุคลากรสับเปลี่ยนบ่อย/
ขาดความรู้และทักษะ

Shared Values :

MOPH

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

๑. ประเมินความเสี่ยงหน่วยบริการคาดว่า
จะเกิดวิกฤตทางการเงิน
๒. หน่วยบริการจัดแผนฟื้นฟูกิจการ เพื่อ
เสนอขอเงินแก้ปัญหา
๓. ลงพื้นที่ประเมินหน่วยบริการ เสนอต่อ
คณะกรรมการพิจารณาอนุมัติแผน
๔. วางระบบสร้างความยั่งยืนให้กับ
หน่วยบริการ



Strategy :

๑. แผนปฏิบัติงานของโรงพยาบาลไม่ครอบคลุม/
ไม่ครบถ้วน
๒. การจัดทำแผนล่าช้า/ไม่ได้รับการอนุมัติจากผู้มีอำนาจ
๓. Plan fin จัดทำด้วยข้อมูลที่ไม่ถูกต้อง ไม่สอดคล้อง
กับการปฏิบัติจริง
๔. ขาดการกำกับติดตามประเมินผล/ไม่ปฏิบัติตามแผน

Structure :

๑. การบริหารจัดการล่าช้า/รอการตัดสินใจ
ของผู้บริหาร
๒. ผู้บริหารเปลี่ยนบ่อย/อยู่นานเกินไป
๓. การกำหนดขอบเขตงานขาดความชัดเจน/
ซ้ำซ้อน/ขาดความเชื่อมโยงข้อมูล
๔. ขาดการสื่อสารและการมีส่วนร่วม

System :

๑. สุ่มเสี่ยงความโปร่งใส ธรรมาภิบาล/ผลประโยชน์
ทับซ้อน
๒. ระบบงาน เช่น ระบบบัญชี/การเงิน ระบบพัสดุ
ระบบรายได้ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ และ
ระบบติดตาม/ประเมินผล
๓. ขาดระบบการควบคุมภายในและการบริหาร
ความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร (ERM)

มองปัญหาให้เหมือนกับ “เม็ดทราย”
ถึงจะเยอะมากมาย แต่ทราย ก็เล็กแค่ “นิดเดียว”



ขอบคุณค่ะ

Q&A

นางสาวรณมล อยู่นาค
หัวหน้ากลุ่มตรวจสอบภายใน
กลุ่มตรวจสอบภายใน สป.สธ.
โทร. 02-5901545
โทร. 092 2460751
wanon2512@hotmail.com

